

**AK
Have
Your Say**

Ngaahi fakalelei 'oku fokotu'u atu ki he lao fakakolo (bylaw) mo e founa pule 'a e Auckland Council ki he halanga folau vaka

'Oku fakaai 'e he ngaahi vaka 'oku nau fefolau'aki 'i he potutahi ala folaua 'o 'Okalani 'a e fiefia, fakakoloa ki he ngaahi a 'usia faka'ulungāanga, ngaahi ouau sipoti mo e ngaahi sēvesi 'oku mātu'aki fiema'u ki he fefononga 'aki. 'Oku faka 'aonga 'i 'e he kakai 'a e ngaahi potutahi ko 'eni 'i he 'aho kotoa pē ki he ngaahi me'a hangē ko e heka vaka, 'a'alo pōpao, fānifo lā (kiteboarding), kaukau tahi, toutai, fetukutuku 'o ha kau pāsese mo ha uta.

Ka 'e malava ke 'i ai ha ngaahi me'a 'e ala hoko ai ha fakatu 'utāmaki 'i hono kaungā faka 'aonga 'i fakataha 'o e ngaahi halanga tahi 'o 'Okalaní. Hangē ko 'ení, ko e 'ikai ke tui ha ngaahi nāunau malu'i mo'ui/tētē fakafo'ituitui (lifejackets) 'i he fanga ki 'i vaka iiki, 'ikai talangofua ki he ngaahi tu 'utu 'uni ki he hao mo e malu 'i he heka vaka, lele vaka 'i he ngaahi feitu 'u fai'anga kaukau tahi, tau/no'o vaka ta 'efakalao mo hono fetukutuku 'o ha uta koloa fakatu 'utāmaki 'e lava ke iku ki ha mate, lavea, fepaki, mo ha maumau 'a ha koloa.

'Oku tokoni 'a e [Navigation Bylaw \(Lao Fakakolo ki he Folau Vaka\) 2021](#) and Control (mo e Founa Pule'i) ki hono fakasi'isi'i 'o e ngaahi me'a ko 'eni 'oku ala hoko ai ha fakatu'utāmaki mo fakapapau'i 'a e malu 'a e folau tahi 'i he ngaahi potutahi 'o 'Okalani. 'Oku nau hoko ko ha kongā 'o ha fa'unga ngāue lahi ange ki hono malu'i 'o e hao mo e malu 'i tahi, ngaahi me'amo'ui 'i tahi mo e 'ātakai, kau ai 'a e [Maritime Transport Act \(Lao ki he Fefolau'aki 'i Tahi\) 1994](#), [Maritime Rules \(Ngaahi Tu'utu'uni ki Tahi\)](#), [Marine Mammals Protection Act \(Malu'i 'o e Ngaahi Me'amo'ui 'i Tahi\) 1978](#) mo e [Resource Management Act \(Lao ki hono Pule'i 'o e Ngaahi Koloa Fakaenatula\) 1991](#).

Fokotu'u ke fakalelei'i 'a e founa ngāue 'a e Auckland Council

Na 'a mau toki vakai 'i kimui ni mai pe 'oku fēfē 'a e ngāue 'a e ngaahi tu 'utu 'uni pea 'ilo 'i mei ai 'a e ngaahi fakalelei ke fakahoko. Ko e ngaahi fakalelei tefito 'oku fokotu'u atu 'i hono fakafehoanaki ki he Lao Fakakolo mo e Founa Pule 'i lolotonga 'oku kau ai ke:

- fiema'u pau atu ke tui ha ngaahi nāunau malu'i mo'ui/tētē fakafo'ituitui 'i he ngaahi vaka iiki lolotonga 'enau folau ke toe fakasi'isi'i ange ai 'a e tu'u lavea ngofua ke hoko ai ha mate
- fakahū mai ha ngaahi tu'utu'uni ke malu'i ai 'a e kakai 'o e fonua mei he ngaahi me'a ala hoko 'o fakatu'utāmaki 'oku felāve'i mo e ngaahi tekinolosia kei fo'ou mo e ngaahi vaka ākenga makehe (novel craft), hangē ko 'ení, ko ha ngaahi papa fānifo fakamīsini (motorized hydrofoil boards), papa fānifo puna (flight boards) mo ha papa fānifo 'oku toho 'e ha vaka (tow foiling)

- fakahoko hano fakafo'ou 'o e ngaahi laiseni tukufakaholo ki he tau'anga/no'o'anga vaka ke fakapapau'i ko e kau ma'u laiseni tau'anga/no'o vaka kotoa pē 'oku nau muimui ki he ngaahi tu'utu'uni mo e ngaahi makatu'unga tatau ke potupotu-tatau mo faitatau 'a hono faka'aonga'i kinautolu
- fakakau atu 'a e fakahinohino mei fuoloa 'a e Harbourmaster Directions ki he Ferry Terminal Basin ke fakalelei'i 'a e fefusiaki 'oku kei hoko 'i hono faka'aonga'i 'o e halanga vaka 'e he ngaahi vaka uta pāsese mo e ngaahi vaka meili
- fokotu 'u ha feitu 'u 'oku 'ikai ke faka 'aonga 'i ai 'a e ngaahi vaka fakamīsini 'i he feitu'u Mala 'e Vakapuna 'Okalaní ke tokangaekina 'a e ngaahi me'a 'e ala hoko ai ha fakatu 'utāmaki ki he folau vakapuna mo e malu 'i tahi
- fokotu 'u ha ngaahi feitu'u fakangatangata (exclusion zones) ke malu 'i lelei ange ai 'a e ngaahi feitu 'u 'oku lahi hono faka 'aonga 'i pe pelepelengesi, kau ai 'a Horne Rock, Tāmaki River Rowing Precinct, Harbour Bridge, mo e Simpson Rock
- fakata 'e 'aonga 'i 'a e ngaahi halanga folau 'e 14 'oku pule'i kae 'ikai ke toe fa 'a ngāue 'aki he taimi ni 'e he kakai
- fakahoko 'a e ngaahi fakama 'ala 'ala na 'e fiema 'u 'e he Harbourmaster (Pule Taulanga) mo e Maritime New Zealand.

'Oku mau fie 'ilo pe ko e hā 'a ho 'o fakakaukau

Mei he 'aho 4 'o Mē ki he 'aho 7 'o Sune 2026, 'oku mau faka'amu ke ke talamai 'a ho 'o fakakaukau fekau 'aki mo e fokotu 'u ke fakalelei 'i 'a 'etau Lao Fakakolo mo e Founa Pule 'i fekau 'aki mo e ngaahi vaka 'i he ngaahi potutahi ala folaua 'o 'Okalani.

Vakai ki he akhaveyoursay.aucklandcouncil.govt.nz/ ki ha fakamatala lahi ange pea ke 'ilo 'i ai 'a e founa ki hono fakahoko 'a ho 'o fokotu'u fakakaukau 'i ha faitohi, talanoa femātaaki pe telefoni. 'Oku lava ke ma 'u ta 'etotongi 'a e 'initaneti 'i he 'emau ngaahi laipeli.